

T.B.M.M.
BARİŞ ve DEMOKRASİ PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Sayı: 182
Tarih: 12-02-2010

- 12717

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, Adalet Bakanı Sayın Sadullah Ergin tarafından Anayasa'nın 98. ve TBMM İç Tüzüğü'nün 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Fatma KURTULAN

Van Milletvekili

Van F Tipi Cezaevinde tutuklu hükümlü olarak bulunan, İskender KARAMAN, Kürtçe yayınlanan "Azadiya Welat" gazetesine abone olmak istemiştir. İskender KARAMAN'ın talebi, İnfaz Hakimliği'nce, gazetenin her sayfasının tercümesi için talep edilen bedelin ödenmediği gerekçesiyle reddedilmiştir.

5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun 62/1 maddesinde "hükümlü, mahkemelerce yasaklanmış olması koşuluyla süreli ve süresiz yayınlardan bedelini ödeyerek yararlanma hakkına sahiptir" hükmü; **aynı kanunun aynı maddesinin 3. fıkrasında** "kurum güvenliğini tehlikeye düşüren veya müstehcen haber, yazı, fotoğraf ve yorumları kapsayan hiçbir yayın hükümlüye verilmez" hükmü; **aynı yasanın Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Tüzük** 'ün Süreli ve Süresiz Yayınlarından Yararlanma Hakkı başlıklı **87. maddesinin 1. Fıkrasında** yer alan "hükümlü mahkemelerce yasaklanmamış olması koşulu ile süreli ve süresiz yayınlardan bedelini ödeyerek yararlanma hakkına sahiptir" hükmü; **aynı tüzüğün aynı maddesinin 3. fıkrasında da** " kurum güvenliğini tehlikeye düşüren veya müstehcen haber, yazı, fotoğraf ve yorumları kapsayan hiçbir yayın hükümlüye verilmez." hükmü vurgulanarak dava karara bağlanmıştır.

Yayınlarda Türkçe dışında farklı bir lehçe veya dilde yazılmış olan süreli veya süresiz eserin yeminli bir tercüman aracılığıyla Türkçe çevirisinin yapıldıktan sonra Eğitim Kurulu'nun incelemesiyle uygun bulunması halinde tutuklu hükümlüye verilebileceği; tutuklu İskender KARAMAN'ın istediği Türkçe dışında farklı dilde yazılmış olan "Azadiya Welat" gazetesinin kendisine verilebilmesi için **5275 sayılı Kanunun 62/1 maddesi ve ilgili Tüzük maddeleri** gerekçe gösterilerek yasa maddesinde ve tüzükte bu hususta net ve açık bir düzenleme olmamasına rağmen; sadece kurum güvenliğini tehlikeye düşüren veya müstehcen haber, yazı, fotoğraf ve yorumları kapsayan hiçbir yayın hükümlüye verilmez ve yayının bedeli hükümlüye verilmesi gerektiği hükmü nazara alınmıştır.

Geniş bir yorum yapılarak ilgili gazetenin yeminli tercüman aracılığıyla incelemesi gerektiği; yeminli tercüman giderinin talep eden mahkum ya da tutuklu tarafından karşılanması gerektiği; kurum idaresi tarafından söylendiği halde, hükümlünün bu ücreti vermeyi kabul etmediği, yeminli tercüman ücretini karşıladığı takdirde ve Türkçe tercümesi yapıldığında bu gazetenin Eğitim Kurulu tarafından incelendikten sonra uygun bulunması halinde kendisine verileceği belirtilmiş ve yapılan şikayet başvurusunun reddine karar verilmiştir. Olağan iç hukuk yolları tüketildiği için, "Anadilde iletişim ve haberleşme hakkının/özgürlüğünün ihlal edildiği ve diğer insan hakları ihlalleri " gerekçesiyle İskender KARAMAN'ın avukatı Hamdi Turgut tarafından, dava Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'ne (AİHM) taşınmıştır.

Bu bağlamda;

1-Cezaevinde yeminli kadrolu tercüman çalıştırılıyor mu ? Her gün gelen bir gazete için cezaevinde tercüman bulundurmak gerekmiyor mu?

2-Gazete kaç saatte tercüme edilecek, tutuklunun eline ne zaman geçecektir? Olağan hayat koşullarında maddi açıdan tutuklu yada hükümlünün bunu karşılayabilmesi imkan dahilinde midir ?

3-Tercüme bedeli olarak **İskender Karaman**'dan ne kadar ücret istenmiştir? Sayfa başına mı gazete başına mı ücret istenmiştir? Kanunda **yalnızca yayınların bedeli olarak** belirtildiği halde tercüme bedelinin istenmesi yerinde midir?

4-**Azadiya Welat** gazetesi sonuçta günlük bir gazetedir. Hakkında mahkeme tarafından yasaklanma kararı olup olmadığı araştırılmadan incelenmeye gerek görülmesi yerinde midir? Ortada mahkemeler tarafından verilmiş bir yasaklama kararı yoksa buna rağmen cezaevi idaresi neden ilgili yayınları inceleme gereği duymaktadır? Mahkeme kararı varsa bunun belirtilmesi gerekmez mi?

5-Hakkında toplatılma kararı olmayan bir günlük gazetenin incelemeye tabii tutulmasının sebebi nedir? Amaç tutukluya ya da hükümlüye fiili engel çıkarmak mıdır?

6-Bu kararla haberleşme özgürlüğü fiili ve yasal engellerle ihlal edilmiyor mu?

7- Bu karar Türkiye'nin taraf olduğu ve iç hukuk kuralı haline gelen Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve ek protokolleri, İnsan hakları alanındaki hukuk genel kurallarına, diğer uluslararası sözleşmelere Kişisel ve Siyasal Uluslararası Sözleşmesi, Ekonomik, Sosyal ve Kültürel Haklar Uluslararası Sözleşmesi gibi anadil hakkının tanınması konusuna özel vurgu yapan sözleşmelere aykırılık teşkil etmiyor mu?

8-Yargı yasal düzenlemelere ve tüzüğe atıfta bulunarak açık hak ihlali olan bir hususta ret kararı vermiştir. Bu hususta yasal düzenlemelerin içeriğini değiştirilmesi gerekmiyor mu? Şu an itibariyle bu hak ihlallerini ortadan kaldıracak yasal düzeleme gündeminizde var mı? Yoksa böyle bir çalışmayı gündeminize almayı düşünüyor musunuz ?

9-Anadilde eğitim, haberleşme, vb. özgürlükler halen yasal ve fiili uygulamalarla kısıtlanmaktadır. Bu ve benzeri konularda hayatın tüm alanlarında kolaylık sağlayabilecek yasal düzenlemeleri ivedi olarak gündeminize almayı düşünüyor musunuz?

10-Gerekçede adı geçen yasal düzenlemeler somut olayımızda görüldüğü üzere yargı mensupları tarafından geniş yorumlanabildiğinden, yargı mensupları tarafından geniş yorumlanması durumu ortaya çıkmaktadır. Uygulamada yanlışlıklara son vermek için Türkiye'nin taraf olduğu ve Türkiye açısından bağlayıcı olan uluslar arası sözleşmelere uygun düzenlemeler yapmayı düşünüyor musunuz?

11-Türkiye Rusya'dan sonra AİHM'e insan hakları ihlali gerekçesi ile şikayet edilen 2. ülkedir. Demokratik açılımın ve Avrupa uyum yasalarının gündemde olduğu böylesi bir süreçte, en temel insan hakkı ihlali gerekçesi açılan davada iç hukuk yollarının tüketilerek AİHM'e taşınması müzakereleri nasıl etkileyecektir?